

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 10981
Tarih : 12.03.2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ulusal Bayram Ve Genel Tatiller Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin
Kanun Teklifim gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımla arz ederim.12/03/2025

Öznur Bartin
Hakkâri Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Kadın Erkek Fırsat Eşitliği
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 13-3-2025	Esas No: 2/3006

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
12 Mart 2025
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
12 Mart 2025
No: 1597664

GENEL GEREKÇE

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, kadınların eşitlik, özgürlük, adalet ve hak mücadelesinin sembolü haline gelmiş bir gündür. Ancak bu tarih, aynı zamanda patriyarkal (erkek egemen) toplumsal yapıların, kadınların haklarını sistematik bir şekilde çiğneyen ve onları sosyal, ekonomik ve siyasi alanda ikinci sınıf yurttaş haline getiren yapılarla mücadelenin simgesi olarak da kabul edilmelidir. Kadınların binlerce yıl süren bu mücadelede kazandıkları haklar, ancak eşitlikçi, özgür ve adil bir toplumsal yapının inşa edilmesiyle anlamlı hale gelir. 8 Mart, sadece bir kutlama günü değil, aynı zamanda kadın hakları mücadelesinin ulusal ve uluslararası düzeyde ses bulduğu bir direniş günüdür.

8 Mart'ın tarihsel kökenlerine baktığımızda, 1857'de New York'ta tekstil fabrikasında çalışan kadın işçilerin eşit iş, eşit ücret ve insanca çalışma koşulları talebiyle başlattıkları grevin kanlı bir şekilde bastırıldığını ve 129 kadının hayatını kaybettiğini görürüz. Bu olay, kadınların çalışma hayatındaki eşitsizliklere karşı verdiği mücadelenin somut bir örneğidir. Kadınlar, 8 Mart'ı bir direniş gününe dönüştürürken, kadınların sadece ekonomik eşitlik değil, aynı zamanda toplumsal rollerini ve erkek egemen sisteme karşı duruşlarını güçlendirmeleri gerektiğini savunur.

Bu olay, kadınların iş yaşamındaki eşitsizliğe karşı başlattığı ilk büyük direnişlerden biridir ve 8 Mart'ı, sadece kadınların ekonomik eşitlik talebinin değil, aynı zamanda onların yaşam hakkı ve insanlık onuru mücadelesinin de sembolü haline getirmiştir. 20. yüzyılın başlarından itibaren, Sovyet Rusya'da başlayan kadın hareketi, Batı'da kadınların oy hakkı için verdikleri mücadele, tüm dünyada kadınların toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı verdiği direnişi büyötmüştür. Kadınlar, sadece ekonomik eşitlik değil, toplumsal özgürlüklerini savunarak toplumsal yapıları dönüştürmeye çalışmışlardır. Bu mücadele, kadınların, patriyarkal yapıları sorgulama ve onları dönüştürme arzusunun bir ifadesi olmuştur.

Kadınların direnişinin, sadece eşitlik talebinin ötesinde, toplumsal yapıları dönüştürmeye yönelik daha derin bir felsefi temele dayandığını unutmamak gerekir. Judith Butler'ın "cinsiyet performansı" anlayışı, kadınların toplumsal cinsiyet kimliklerinin biyolojik bir determinizmden çok, toplumsal yapılar ve ilişkilerle şekillendiğini savunur. Bu bakış açısı, kadınların toplumsal mücadelesinin, toplumsal cinsiyetin yeniden şekillendirilmesine yönelik bir çaba olduğunu gösterir. Kadınların toplumsal alandaki eşitsizliğe karşı başlattıkları direniş, yalnızca ekonomik ve siyasi eşitlik değil, aynı zamanda toplumsal cinsiyetin ve kadının kimliğinin yeniden tanımlanmasına yönelik bir dönüşüm çağrısıdır.

Kadınların mücadelesi, toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin sadece hukuksal bir mesele değil, aynı zamanda kültürel ve toplumsal bir sorun olduğunu ortaya koyar. Kadınlar, sadece ekonomik alanlarda değil, kültürel ve toplumsal alanda da eşitlik talep etmektedir. Kadın hareketleri, patriyarkal normlara karşı, sadece kadınların değil, tüm toplumların daha adil, eşitlikçi ve özgür bir yapıya kavuşmasını savunur.

Kadınların karşılaştığı temel sorunlardan biri, kadın cinayetleri, cinsel şiddet ve toplumsal baskıların her geçen gün artıyor olmasıdır. "Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu" ve "Kadın Meclisleri" 2024 yılında 394 kadın cinayeti ve 259 şüpheli kadın ölümü gerçekleştiğini açıklamıştır. Platformun yaptığı veri çalışmasına göre, kadınların yüzde 71'i aile bireyleri tarafından, yüzde 57'si ise evlerinde katledilmiştir. Bu veriler, her geçen gün artan kadın cinayetlerinin ve şiddet olaylarının önüne geçilememiş olduğunu açıkça göstermektedir. Kadın cinayetleri ve şiddet, toplumsal yapılarla, patriyarkal normlarla ve kadınların toplumsal alandaki maruz kaldığı eşitsizliklerle doğrudan ilişkilidir.

DEM Parti olarak, eşit temsiliyet ilkesini en güçlü şekilde savunan bir siyasi parti olarak, eş başkanlık sistemini hem kurumsal hem de toplumsal düzeyde cinsiyet eşitliğini sağlamak için hayata geçiren bir partiyiz. Eş başkanlık, kadın ve erkeklerin eşit bir şekilde yönetimi paylaşımlarını ve karar alma süreçlerine eşit katılım sağlamalarını öngören bir sistemdir.

Bu sistem, kadınların siyasette daha görünür olmalarını ve karar alma süreçlerinde etkin bir şekilde yer almalarını sağlar. Aynı zamanda, geleneksel siyasetteki cinsiyet eşitsizliğine karşı güçlü bir alternatif sunar.

Kadınların, siyasetteki temsiliyetinin artırılması, eşit temsiliyetin sağlanmasıyla mümkündür. Eş başkanlık sistemi, sadece kadınların toplumsal alandaki görünürlüğünü artırmakla kalmaz, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğini savunarak kadınların siyasi katılımını da güçlendirir. Bu sistem, kadınların sadece yönetim mekanizmalarına katılımını sağlamakla kalmaz, aynı zamanda toplumda cinsiyet eşitsizliğinin ortadan kaldırılmasına yönelik de güçlü bir mesaj verir.

8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nün resmî tatil olarak kabul edilmesi, sadece kadınların tarihsel mücadelesine duyulan saygıyı ifade etmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitliğine dair somut adımlar atılmasını sağlayacak önemli bir fırsat sunar. 8 Mart'ın tatil günü ilan edilmesi, kadınların haklarını savunmaları ve toplumsal yapıyı dönüştürmeleri için bir araya geldikleri bu dayanışma ve direniş gününde, tüm toplumun bu mücadelenin bir parçası haline gelmesini sağlayacaktır. Kadınların, bugünün özünü taşıyan taleplerinin tüm toplumu kapsayacak şekilde toplumsal bilincin bir parçası haline gelmesi sağlanacaktır.

8 Mart'ın resmî tatil olarak kabul edilmesi, kadınların mücadelesinin sadece bir günle sınırlı kalmaması gerektiğini de vurgular. Bu karar, sadece kadınların değil, tüm toplumun eşitlik ve adalet taleplerini seslendirdiği bir günü işaret eder. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı mücadelenin sadece kadınların sorumluluğunda olmadığı, her bireyin bu mücadelenin parçası olması gerektiği anlayışını güçlendirecektir.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün resmî tatil olarak kabul edilmesi, kadınların tarihsel mücadelesinin ve toplumsal cinsiyet eşitliği taleplerinin toplumsal düzeyde daha fazla görünür kılınmasını sağlamayı amaçlayan bir adım olarak değerlendirmekteyiz. Bu tarih, yalnızca kadınların eşitlik, özgürlük ve adalet mücadelesinin sembolü olmakla kalmayıp, aynı zamanda patriyarkal yapılarla yapılan kolektif bir direnişin simgesidir. 8 Mart, toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı verilen mücadelenin, sadece hukuki değil, kültürel ve toplumsal bir dönüşüm sürecini de ifade ettiğini ortaya koyar. Bu bağlamda, Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanun'daki değişiklik, kadınların sosyal, ekonomik ve siyasi alandaki eşitlik mücadelesine duyulan saygıyı yansıtmanın ötesinde, toplumsal yapıları dönüştürmeye yönelik önemli bir adım atılmasını sağlayacak bir anlam taşır. 8 Mart'ın resmî tatil olarak kabul edilmesi, toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadın hakları adına somut bir değişim çağrısıdır. Bu değişiklik, 8 Mart'ın yalnızca kutlama ve anma günü değil, aynı zamanda kadın emeğinin özgürleşmesi, toplumsal yapının dönüşümü ve tüm toplumun eşitlik arayışına katkı sağlayan bir mücadelenin temsili olarak kabul edilmesini sağlayacaktır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

ULUSAL BAYRAM VE GENEL TATİLLER HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 17/3/1981 tarihli ve 2429 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkında Kanunun 2'nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan "yılbaşı günü," ibarelerinden sonra gelmek üzere "8 Mart günü," ibaresi ve fıkranın (C) bendinde yer alan "1 Ocak günü yılbaşı tatili," ibaresinden sonra gelmek üzere "8 Mart günü Dünya Kadınlar Günü," ibaresi eklenmiştir.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.